

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล สามารถดำเนินกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัอำนาจอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามกฎหมาย ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลได้มีการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถบริหารจัดการและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสาธารณสุข โภคภัณฑ์ ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีความสำคัญต่อชุมชนในลักษณะเป็นองค์กรพื้นฐานของท้องถิ่นและเป็นกลไกที่สำคัญต่อการบริหารพัฒนาในระดับตำบล ในทางทฤษฎีมีความเชื่อว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีแนวโน้มว่าจะมีศักยภาพสูงในการพัฒนาชุมชน เพราะเป็นองค์กรที่มีพลังของประชาชนในท้องถิ่น อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและทรัพยากรต่าง ๆ ในชุมชน ทราบถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริง รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาย่างดี อันจะส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อมในชุมชน (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2547 : 279)

การปกครองของประเทศไทยในปัจจุบันเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2540 ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารของภาครัฐอย่างกว้างขวาง รวมทั้งสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น เช่น มาตรา 76 กำหนดให้ “รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ” (ศิริกุล กสิวิวัฒน์. 2546 : 19) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติไว้ในส่วนที่ 10 แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรา 87 (1) ที่ว่า “ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น” (จินตนา กัลยาณพล. 2550 : ออนไลน์) นอกจากนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9

ได้วางแนวนโยบายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมว่า รัฐต้องกระจายอำนาจส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น เช่น การกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐหรือการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของประชาชนนับเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการพัฒนา ปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนการพัฒนา เริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามผล การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ฯลฯ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนกำลังเป็นกระแสที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ผ่านมามีพบว่าอุปสรรคและปัญหาของการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ประชาชนขาดความสนใจหรือขาดการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้นรัฐบาลจึงมีแนวโน้มที่จะปรับปรุงรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเป็นประชาธิปไตย มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน (โกวิท พวงงาม, 2544 : 188) ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลก็เป็นหน่วยการปกครองหนึ่งที่ถูกนำมาพิจารณาปรับปรุงด้วย โดยมุ่งหวังว่าต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

การที่จะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความสนใจ เข้าใจและมีส่วนร่วมในการปกครองและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ ก็จะต้องมีผู้นำหรือผู้ชักจูงให้เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งได้แก่ผู้นำชุมชน อาจมาจากการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งจากคนในชุมชนเอง ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับของคนในท้องถิ่น และอาจเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงที่บุคคลอื่น ๆ ในท้องถิ่นส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่คล้อยตามหรือปฏิบัติตาม ซึ่งสอดคล้องกับ โกวิท พวงงาม (2544 : 34) ที่ว่าผู้นำชุมชนยังเป็นผู้มีอิทธิพลสามารถชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติหรือทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล และมีส่วนในการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนหันมาให้ความสนใจและความสำคัญ รวมทั้งชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น ทั้งสามารถขยายออกไปเรื่อย ๆ จนถึงระดับประเทศ ดังนั้น ผู้นำที่มาจาก การเลือกตั้งหรือแต่งตั้งจึงมีประโยชน์ตั้งแต่การกระตุ้นความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองรวมไปถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน การที่ผู้นำชุมชนเหล่านั้นมาจากการเลือกตั้งเสนอ นโยบายให้ประชาชนได้ทราบ ได้คิด ถกเถียงและตัดสินใจเลือก ก็ย่อมส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น

ส่วนสวัสดิการสังคมเป็นหน่วยงานที่สังกัดในองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการสวัสดิการและพัฒนาชุมชน การส่งเสริมสุขภาพ การส่งเสริมอาชีพ การสร้างงาน การพัฒนากลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน คนพิการ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นให้มีความเจริญและดีขึ้น สงเคราะห์ครอบครัว และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในครอบครัว สงเคราะห์ประชาชนผู้ทุพพลภาพคนไร้ที่พึ่ง และสำรวจสภาพปัญหาของสังคมในชุมชน ซึ่งในการดำเนินงานของส่วนสวัสดิการสังคมจะเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้คนในชุมชนท้องถิ่นเสมอ โดยเฉพาะผู้นำชุมชนจะเป็นตัวประสานงานในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับนับถือจากชาวบ้านเลื่อมใสหรือแต่งตั้งมาเป็นผู้แทนหรือผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประสานงาน ร่วมกิจกรรมและพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐ

ผู้ศึกษาในฐานะเป็นพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน สังกัดในส่วนสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลคงควน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานของส่วนสวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำข้อมูลมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานส่วนสวัสดิการสังคมให้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปเป็นแนวทางประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานขององค์กรและหน่วยงานอื่นต่อไป

คำถามการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานของส่วนสวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานของส่วนสวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคามมีอะไรบ้าง
3. ผู้นำชุมชนมีข้อเสนอแนะอะไรบ้างต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของส่วนสวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานของส่วนสวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของส่วนสวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้นำชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของส่วน
สวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาตูน จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการศึกษา

ปัจจัยด้านความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ และการมีจิตอาสา มีความสัมพันธ์กับการมี
ส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานของส่วนสวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลใน
เขตพื้นที่อำเภอนาตูน จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.1 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานของส่วนสวัสดิการสังคม
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาตูน จังหวัดมหาสารคาม

1.2 ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงาน
ของส่วนสวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาตูน จังหวัดมหาสารคาม
ใน 3 ด้าน คือ

1.2.1 ความรับผิดชอบ

1.2.2 ภาวะผู้นำ

1.2.3 การมีจิตอาสา

ซึ่งน่าจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานของส่วน
สวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาตูน จังหวัดมหาสารคาม

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอนาตูน
จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ดงควน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานหมู่บ้าน ประธานกลุ่มอาสาสมัครพัฒนาชุมชน
ตำบล หัวหน้ากลุ่มสตรีแม่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล จำนวน 676 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอนาตูน จังหวัดมหาสารคาม
จำนวน 252 คน ซึ่งได้จากการคำนวณตามสูตรทาโรยามาเน่ (Yamane, 1973 : 727)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่ง ในเขตพื้นที่ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา

ตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ 2555 – เดือนตุลาคม 2555

5. ขอบเขตด้านตัวแปร

5.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ จำนวน 3 ด้าน คือ

5.1.1 ความรับผิดชอบ

5.1.2 ภาวะผู้นำ

5.1.3 การมีจิตอาสา

5.2 ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินงานของส่วน
สวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลดงควน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ใน 4 ด้าน
คือ

5.2.1 ด้านการสำรวจสภาพปัญหาของชุมชน

5.2.2 ด้านการวางแผน

5.2.3 ด้านการดำเนินงาน

5.2.4 ด้านการติดตามและประเมินผลงาน

กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ แนวคิด
เกี่ยวกับความรับผิดชอบ แนวคิดเกี่ยวกับจิตอาสา และทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่
มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้
ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ
การมีส่วนร่วม

1. ความรับผิดชอบ
2. ภาวะผู้นำ
3. การมีจิตอาสา

การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการ
ดำเนินงานของส่วนสวัสดิการสังคม
องค์การบริหารส่วนตำบลคงคา
อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม

1. ด้านการสำรวจสภาพปัญหา
ของชุมชน
2. ด้านการวางแผน
3. ด้านการดำเนินงาน
4. ด้านการติดตามและประเมิน
ผลงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ส่วนสวัสดิการสวัสดิการสังคม หมายถึง ส่วนงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม มีหน้าที่ดูแล รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการสวัสดิการและพัฒนาชุมชน ส่งเสริมสุขภาพ การส่งเสริมอาชีพ การสร้างงาน การส่งเสริมและพัฒนากลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน คนพิการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นให้มีความเจริญและดีขึ้น สงเคราะห์ครอบครัว และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในครอบครัว สงเคราะห์ประชาชนผู้ทุพพลภาพขาดแคลน ไร้ที่พึ่ง และสำรวจสภาพปัญหาของสังคมในชุมชน

ผู้นำชุมชน หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทในการโน้มนำ นำพา ขับเคลื่อนงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้า นำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในชุมชนเขตพื้นที่อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคงคา ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน ประธานกลุ่มอาสาสมัครพัฒนาชุมชนตำบล หัวหน้ากลุ่มสตรีแม่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล

การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน หมายถึง การที่ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับส่วน
สวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม
ในการดำเนินการ ใน 4 ด้านได้แก่ ด้านการสำรวจสภาพปัญหาของชุมชน ด้านแผนการ
ดำเนินงาน ด้านดำเนินงาน และด้านติดตามผลและประเมินผลงาน

1. ด้านการสำรวจสภาพปัญหาของชุมชน หมายถึง การที่ผู้นำชุมชนเข้ามามี
ส่วนร่วมกับส่วนสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการสำรวจปัญหา เสนอ
ปัญหา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา หาแนวทางแก้ไขปัญหา รวมทั้งแสดงความต้องการมุ่งหวัง
จะให้ชุมชนเป็นไปในอนาคต

2. ด้านการวางแผน หมายถึง การที่ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับส่วน
สวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการคิด ตัดสินใจ วางแผน การดำเนิน
งาน โครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหาร
ส่วนตำบล

3. ด้านการดำเนินงาน หมายถึง การที่ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับส่วน
สวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการ วางแผน ตัดสินใจ ในการดำเนินงาน
โครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. ด้านการติดตามและประเมินผลงาน หมายถึง การที่ผู้นำชุมชนเข้ามามี
ส่วนร่วมกับส่วนสวัสดิการขององค์การบริหารส่วนตำบลในการติดตาม และประเมินผลโครงการ
หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น รวมทั้งเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหา

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน หมายถึง สิ่งส่งเสริม
สนับสนุน ให้ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม เข้ามามีส่วนร่วมในการ
ดำเนินงานของส่วนสวัสดิการสังคม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยทั้งหมด 3 ด้าน คือ
ความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำ และการมีจิตอาสา

1. ความรับผิดชอบ หมายถึง การที่ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอนาดูน
จังหวัดมหาสารคาม ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้นำชุมชนที่ได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งมาให้ทำ
หน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และเป็นตัวแทนของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการ
พัฒนาท้องถิ่น และเข้าร่วมกิจกรรมหรืองานที่ทางส่วนสวัสดิการสังคมได้ดำเนินการจัดขึ้น

2. ภาวะผู้นำ หมายถึง การที่ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอนาดูน จังหวัด
มหาสารคาม ใช้ความรู้ความสามารถ และจิตวิทยา ในการกระตุ้น ชี้แนะคนในชุมชน หรือ
ผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนด้วยความกระตือรือร้น และเต็มใจ

3. การมีจิตอาสา หมายถึง การที่ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม มีความเต็มใจที่จะทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม มีความต้องการช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาาร่วมกันกับคนในชุมชน ด้วยการเสียสละทั้งแรงกาย แรงใจ สติปัญญา และทุนทรัพย์ โดยไม่หวังผลตอบแทน

ประโยชน์การศึกษา

ผลของการศึกษาที่ได้จะนำไปใช้เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และนำข้อมูลการศึกษาที่ได้ไปใช้ในการทำงานของส่วนสวัสดิการสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลคงควน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และขยายผลในพื้นที่อื่นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY